

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Alle landets kommuner

Deres ref

Vår ref
200605676-/SOM

Dato
29.06.2007

Resultat av kontroll vedrørende bruk av skjønnsmidler til barnehager i 2005

Vi viser til rundskriv F-11/07 om skjønnsmidler til drift av barnehager 2007. I rundskrivet ble det varslet at departementet arbeider med en kontroll av bruk av skjønnsmidler til barnehager i 2005.

Departementet har nå gjennomført kontrollen, og vil med dette brevet informere alle landets kommuner om resultatet av kontrollen, samt gi nærmere informasjon om hvilket kontrollopplegg som er benyttet.

I regelverket for skjønnsmiddelordningen er det fastsatt at det vil bli foretatt kontroll med at tilskuddet er benyttet til drift av barnehager og at kommunene har opprettholdt sin egenfinansiering på 2003-nivå (nominelt). Tidligere kontroller er gjennomført kun ved bruk av nøkkeltall fra KOSTRA, men departementet har erfart at disse tallene kan være beheftet med feil og kan gi et ufullstendig bilde av kommunenes egenfinansiering. En stikkprøvekontroll gjør det mulig å fange opp fondsavsetninger, fondsbruk og kostnader som ikke synliggjøres på barnehagefunksjonene i KOSTRA. Samlet sett gir det et riktigere bilde av kommunenes ressursbruk på barnehager. Departementet har på denne bakgrunn valgt å gjennomført en stikkprøvekontroll i noen utvalgte kommuner. Utvalget er basert på vurderinger av i hvilke kommuner det er størst risiko for vesentlige avvik i forhold til forutsetningene for tildelingen av skjønnsmidler.

Vedlagt ligger eksempl på brev av 17. april 2007 fra Kunnskapsdepartementet tilsendt kommunene og e-post av 29. mai fra Telemarksforskning vedrørende kontroll av skjønnsmidler tildelt i 2005.

Oppsummering av resultatene

De 25 kommunene som har vært gjenstand for kontroll har fått tildelt til sammen 130 mill. kroner i skjønnsmidler i 2005. Kontrollen viser at 73 mill. kroner er brukt på drift av barnehager, med andre ord er 57 mill. kroner brukt på andre formål. Sju kommuner har brukt skjønnsmidlene etter forutsetningene.

Nærmere om kontrollen

I kontrollarbeidet er det lagt til grunn at kommunene skal opprettholde egenfinansieringen av barnehagene på samme nominelle nivå som i 2003. I samsvar med god kommunal regnskapsskikk skal ubrukte skjønnsmidler ved årets slutt settes av til bundet driftsfond. For å undersøke om skjønnsmidlene er brukt i samsvar med formålet er følgende forutsetninger lagt til grunn:

- Netto driftsutgifter til barnehager 2005 må være uendret eller større enn netto driftsutgifter til barnehager i 2003.
- Dersom netto driftsutgifter i 2005 er lavere enn netto driftsutgifter i 2003, må differansen være avsatt til bundet fond.
- All annen bruk er ikke i samsvar med formålet med skjønnsmidlene.

Departementet ser at flere kommuner har avsatt ubrukte skjønnsmidler til disposisjonsfond. Avsetning av ubrukte skjønnsmidler var ikke omtalt i rundskriv Q-06/2005 fra daværende Barne- og familiedepartementet. Det er imidlertid et allment regnskapsmessig prinsipp i kommunesektoren at ubrukte øremerkede tilskudd skal settes av til bundne fond. Kunnskapsdepartementet har i rundskriv F-11/2006 og rundskriv F-11/2007 informert om at ubrukte skjønnsmidler skal settes av til bundet driftsfond. Når midler settes av til bundet driftsfond betyr det at senere bruk av midlene er begrenset til det området midlene er øremerket til. Departementet har imidlertid valgt å godkjenne avsetninger til disposisjonsfond i 2005 dersom kommunen har omdisponert midlene til et bundet fond senere år eller har kunnet dokumentere at midlene er brukt til barnehagedrift i 2006 og 2007. Departementet ber om at kommuner som har ubrukte skjønnsmidler på disposisjonsfond korrigerer dette i regnskapet og omdisponerer midlene til bundet driftsfond.

Departementet får en rekke henvendelser fra kommuner som mener at nivået på kommunenes egenfinansiering i KOSTRA ikke er reelt. Dette begrunnes ut fra at økte rentekostnader som følge av økt byggeaktivitet i kommunene ikke fremkommer i KOSTRA. Departementet har i kontrollen valgt å ta hensyn til rentekostnadene ved å gjøre en renteberegning basert på *Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester, H-2140*. Telemarksforskning har i e-post av 29. mai innhentet nødvendig informasjon fra kommunene og gjort selve beregningen. Nivået på egenfinansieringen i hhv. 2003 og 2005 for den enkelte kommune er blitt justert i tråd med beregningene.

I kontrollen fremkommer det at mange kommuner har inntektsført betydelig mindre i samlede øremerkede tilskudd på barnehageområdet (KOSTRA-funksjonene 201 211 og

221) enn det de har mottatt. Kommunene oppgir at de har inntektsført skjønnsmidlene riktig, noe som kan tyde på at andre øremerkede tilskudd på barnehageområdet er inntektsført på andre funksjoner i KOSTRA. Departementet ber kommunene merke seg hvordan tilskuddene til barnehageformål skal regnskapsføres. Det vises i den forbindelse til de årlige rundskrivene fra Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementets hovedveileder for KOSTRA-rapporteringen.

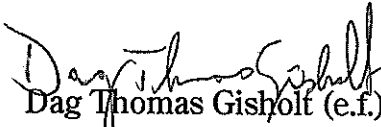
For å begrense de økonomiske konsekvensene for kommunene som berøres har Kunnskapsdepartementet besluttet at tilbakebetalingskravet for den enkelte kommune kun skal utgjøre 20 prosent av det kontrollen har avdekket som ureglementert bruk av skjønnsmidler. Trekket gjennomføres ved annen tildeling av skjønnsmidler i juni 2007.

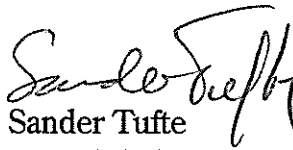
I 2007/2008 vil departementet kontrollere bruk av skjønnsmidler tildelt i 2006. Det legges opp til å bruke tilsvarende opplegg som i årets kontroll, men departementet vurderer en strengere reaksjonsform overfor de kommunene som ikke har brukt tilskuddet etter forutsetningene.

For de kommunene som har vært gjenstand for kontroll er det vedlagt en kommunevis oversikt som viser hvor mye den enkelte kommune vil bli trukket.

Spørsmål knyttet til kontrollen kan rettes til Kunnskapsdepartementet, postmottak@kd.dep.no.

Med hilsen

Dag Thomas Gisholt (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sander Tufte
prosjektleder

Kopi:
Riksrevisjonen
Kommunal- og regionaldepartementet
KS
Alle fylkesmenn